

104

1608. Φιρμάνιον σ. Μεχμέτ, ὑπὲρ μ. Τυρνόβου Γαβριήλ, ἐν 34, σ. 24–25.

105

1608. Φιρμάνιον περὶ ὑποχρεώσεως τῶν Ἀγιορειτικῶν Πατέρων νὰ ἐξοπλίζουσιν ἐν κάτεργον τοῦ αὐτοκρ. στόλου, μνημ. ἐν 190, σ. 23, (20/15).

106

1610. Σύμβασις ἐμφυτεύσεως ἐν Ἰκαρίᾳ, ἀπὸ 18 Αὐγούστου, ἐν 243, σ. 66.

«...τὴν σήμερον ἐβάλασιν ὁ παπᾶ Ι.Α. τὸν γαμβρόν του, τὸν Ι.Γ., ἀναστάτην εἰς τὸ περιβόλι... νὰ τὸ ἀναστεύσῃ δουλεμένον καὶ ἀδούλωτον, γὰρ τοῦ δίνῃ ἀπὸ τὸ δουλεμένον τὸ ἐμισὸν καὶ ἀπὸ τὸ ἀδούλωτον, ὅ,τι ὑπάγῃ ἢ πάρετὶ του».

107

1611. Πατρ. καὶ συν. Σημείωμα πΚ Νεοφύτου καὶ π. Ἱεροσολύμων Θεοφάνους Δ', περὶ συνοικεσίων, ἐν 309, Ε' 156–159, ἐν 202, σ. 124–127 καὶ ἐν 70, Β', σ. 74–78.

... α) τὸ μὴ ἐξεῖναι δυσὶν ἀδελφοῖς δύο πρωτεξαδέλφους λαβεῖν καὶ β) τὸ κωλύεσθαι εἰς γάμον κοινωνίαν ἐλθεῖν τὸν σαρκικὸν υἱὸν τοῦ ἀναδόχου εἰς ἐπ' ἀδελφῶ ἀνεψιὰν τοῦ ἀναδεχθέντος ὑπ' αὐτοῦ ὃν τὴν ἀμφιβολίαν λῦσαι βουλόμενοι, ... εὔρομεν, τὸν μὲν ἐξ ἀγχιστείας τοῦτον γάμον παρ' οὐδεμιᾶς ἄλλης Συνόδου κυρωθέντα, ὡς ἔκτου βαθμοῦ τυγχάνοντα, εἰ μὴ μόνον ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ Σισινίου ἐκείνου, ὃν καὶ μετὰ ταῦτα ὁ... βασιλεὺς κτθρ Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς διὰ θεσπίσματος αὐτοῦ βασιλικοῦ οὕτωςι κατὰ λέξιν διακελεύεται, καὶ συγχώρησιν, ὡς φαίνεται, δίδωσι, ὡς ἂν καὶ ἀμφοτέρω καλῶς διαφυλαχθῶσι καὶ σεβασθῶσιν, ἢ τε μεγαλειότης τῶν βασιλικῶν τε καὶ ἀρχιερατικῶν διαταγμάτων καὶ ἢ τῶν νόμων καὶ ἢ τῶν κανόνων ἀκρίβεια· μήτε παντελεῖ δοτέον τῷ Τόμῳ τούτῳ τὴν λύσιν, μήτε πάντῃ ἐπιτρεπτέον αὐτῷ καὶ αὐθις τὸ ἐνεργόν· ἀλλὰ τὴν μέσσην βαδιστέον, ὃ φασι, καὶ βασιλικήν, καὶ ἄμφω συντηρητέον, τό τε περὶ τὸν τομογράφον ἐκείνον ἀρχιερέα σέβας, καὶ τοὺς ἐπιμνησθέντας τοῦ Τόμου βασιλεῖς... Χρὴ γὰρ τὸ ἀπὸ τοῦ τοιούτου εἰσηνεγμένον συνάλλαγμα, ἥδη μὲν συντελεσθὲν καὶ πρὸ ἐρωτήσεως, μὴ διασπᾶσθαι, ἐπιτιμίῳ δὲ τοὺς οὕτως εἰς γάμον ἀρμοσθέντας βαρύνεσθαι, κατὰ τὴν κρίσιν καὶ δοκιμασίαν τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, καὶ συντηρεῖσθαι τούτοις τὸ συνοικέσιον. Φθάσαν δὲ πεσεῖν εἰς ἐρώτησιν, μὴ ἐνδίδοσθαι, χωρὶς τῶν ἀνηκόντων ἐπιτιμιῶν καὶ ἐντολῶν, δι' ὃ σέβας ἄνωθεν εἴρηται. Μηδὲ ἀδεῶς καὶ ἀνυποστόλως καὶ ἀναιτίως τοῖς ἐρωτήσασιν ἐπιτρέπεσθαι, ἀλλὰ μετὰ ἐντολῆς, μᾶλλον δὲ καὶ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ρηθέντος τόμου παρὰ τῆς Ἐκκλησίας λαμβάνειν αὐτοὺς καὶ τῶν ἐν αὐτῷ διαταττομένων. Καὶ εἰ μὲν τὸ θέσπισμα τιμᾶν προαιρούμενοι καὶ τὰ ἐν αὐτῷ διελημμένα φυλάττειν ἀπαρασάλευτα βούλονται, ἐπαι-

νετέοι πάντως εἰσὶν· εἰ δὲ τὸ παρ' αὐτοῦ κεκωλυμένον διαπράττεσθαι προαιροῖντο, ἐκχωρηθήσεται μὲν τοῦτο ποιεῖν, πλὴν ὅμως τοῖς προσήκουσιν ἐπιτιμίαις καθυπαγόμενοι.

Τὸν δὲ ἐκ τοῦ θείου Βαπτίσματος προειρημένον γάμον, ὡσαύτως καὶ αὐτὸν ἀκώλυτον καὶ παρὰ μόνον τοῦ Κρητὸς ἐκείνου Ζαχαρίου τοῦ Μαραφαῤῥᾶ ἐμποδιζόμενον. Φησὶ γὰρ ρητῶς ὁ κανὼν : οὐ δύναμαι λαβεῖν ἢν ἐκ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος ἀνεδεξάμην, οὔτε τὴν ταύτης μητέρα ἢ θυγατέρα. Καὶ παρακατιὼν λέγει : ταῦτα μόνον παραφυλακτέα, τὰ δὲ ἐπέκεινα, ἀπαρτηρήτως πρὸς γάμον συνάπτεσθαι. Καὶ εἰ μὲν τὰ τοιαῦτα συναλλάγματα τότε ἐλύθησαν καὶ ἐγίνοντο, χριστιανισμοῦ ὄντος, καὶ τῆς ἀκριβείας ἀξανομένης, πολλῶ μᾶλλον τὰ νῦν συμφέρει γίνεσθαι, διὰ τὴν δυστυχίαν καὶ στενοχωρίαν τοῦ Γένους. Διὸ καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα ἐν ἁγίῳ Πνεύματι, γνώμῃ κοινῇ, συνοδικῶς, ἵνα ὁ μὲν γάμος οὗτος, ὡς τὸν ἀριθμὸν τῆς κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην ὀφειλομένης παραφυλακῆς τῆς ἐξ ἀγχιστείας συγγενείας τοῦ ἔκτου βαθμοῦ σῶον ἔχων, μόνην δὲ παρατήρησιν (ἥτις καὶ αὕτη εἰς οὐδὲν λογίζεται), εἴη συγκεχωρημένος καὶ λελυμένος καὶ γίνηται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀπροκριματίστως καὶ ἀδιστάκτως, χωρὶς τινος ἐπιτιμίου καὶ κανόνος . . . ἡμεῖς καὶ πρὸς τὴν τοῦ καιροῦ κατάστασιν καὶ τοῦ ἡμετέρου Γένους δουλείαν καὶ τὸ τῶν πολλῶν μικρόψυχον ἀποβλέποντες, τοῦ ἐπιτιμίου τοὺς συναπτομένους ἀπολύομεν καὶ ταῦτα, ἵνα μηκέτι τοῖς πρὸς φιλοχρηματίαν μόνον τὸ ὄμμα ρέπουσι λαβὴν ἐπιδαφιλεύσομεν.

Ὁ δὲ ἐκ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος εἰς τὰ ἀνωτέρω προορηθέντα καὶ μόνον πρόσωπα φυλάττηται, τὰ δὲ περαιτέρω, ὡς πλάγια γίνονται ἀκωλύτως καὶ δίχα τῆς οἰασοῦν ἀμφιβολίας καὶ ὑποψίας, ἐξηρημένων τῶν κατιόντων ἐξ αὐτῶν τῶν δύο πνευματικῶν ἀδελφῶν, ἥτοι τοῦ σαρκικοῦ υἱοῦ τοῦ ἀναδόχου καὶ τοῦ ἀναδεχθέντος ὑπ' αὐτοῦ, ὧν ἡ πνευματικὴ συγγένεια τηρεῖται ἄχρι τοῦ ἐβδόμου βαθμοῦ καὶ λύεται εἰς τὸν ὄγδοον, ὥσπερ καὶ ἡ ἐξ αἵματος. . . . τὸ δὲ ἐξεῖναι πάλιν τῇ ἀρχιερατικῇ συνόδῳ καὶ ἄδειαν κεκτηῖσθαι μεταβαλεῖν τὰ πράγματα, καὶ ἐξοικονομεῖν κατὰ τοὺς καιροὺς, ἵνα μὴ τις ὀλεθρὸς ψυχικὸς γένηται, καὶ τοῦτο ὁμολογούμενον ἐστὶ καὶ ἀναμφίβολον . . . ἐρωτήθη, εἰ δύναται ἀνδρὸς τινος γυνή, ἐν ἀποδημίᾳ τυγχάνοντος, διαζευχθῆναι ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἑτέρῳ συναφθῆναι, πρὸ τοῦ ἐπανελθεῖν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀποδημίας. Καὶ ἀποκρινόμεθα περὶ τούτου καὶ λέγομεν, ὅτι . . . διὰ τε τὸ ἀνώμαλον τοῦ καιροῦ καὶ τὴν τοῦ Γένους δουλείαν καὶ μάλιστα διὰ τὸν ἐνόντα ταῖς γυναιξὶ ψυχικὸν κίνδυνον, . . . ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, εἴ τις γυνή, ἔχουσα ἄνδρα νόμιμον, ἀποδημοῦντα καὶ οὐ φροντίζοντα ἐπαναστραφῆναι πρὸς αὐτὴν ἐντὸς τριετίας καὶ μόνης καὶ συνοικῆσαι μετ' αὐτῆς, καὶ αὐτὴ, ὑπὸ ἐνδείας στενοχωρουμένη καὶ κινδυνεύουσα ψυχικῶς, θελήσῃ τὴν ἀπ' αὐτοῦ διάζευξιν, εἴη διεζευγμένη καὶ κεχωρισμένη ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἔχοι καὶ ἐπ' ἀδείας εἰς ἕτερον ἀπιδεῖν ἔννομον γάμον, παρ' οὐδενὸς ἐναντιουμένη τὸ σύνολον.

Πρὸς τούτοις ἔτι ἀπεφάνθη καὶ τοῦτο, εἰ τύχοι τὸν ἀπλῶς θεῖον λαβεῖν ἐνὸς χριστιανοῦ ἀδελφόπαιδα εἰς γυναικα, ἔχειν ἄδειαν καὶ τὸν ἀπλῶς θεῖον αὐτῆς πάλιν ἀγαγέσθαι εἰς γυναικα αὐτοῦ νόμιμον τὴν ἐπ' ἀδελφῶ ἀνεψιὰν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ εἰς οὐδὲν μετρεῖσθαι τὴν σύγχυσιν.

Ὡσαύτως ἐγένετο καὶ ἀπόφασις, ἵνα καὶ ὁ πρὸ ἐρωτήσεως φθάσας γενέσθαι ἐβδόμου βαθμοῦ γάμος ἐξ αἵματος μὴ διασπᾶται, ἀλλ' ἐκκλησιάζεται ἀνεμποδίστως καὶ ἀκωλύτως, διὰ τὴν στενοχωρίαν τοῦ Γένους . . .».